

Amerika ja o peale loetakse. Neid inimesi on ligi sada ise - äralist rahva - sugu, kel enamist iga-ühel oma keel, kombe ja elamise viis on. Kui seda rahva hulka pea - kandude järel õra - jägatakse, siis leiate meie kuus jägu: 1) Slaawi - eht pärts Wene - rahva kand, 55 miljoni hing; seie orwatakse: kõik Venelased, Poolakad, Litukad, Lätlasted, Kuurlased ja Serwilased. 2) Soome - rahva kand, enam kui kolm miljoni hing; seie orwatakse: Soome-, meie Eesti-, Liivi-, Iisorts-, Tseremisi-, Mordwa-, Tsuwasi-, Permjakki-, Sirjakki-, Botjakki-, Ostjakki-, Boguli-, Teptäri- ja Lapo - rahwas. 3) Taatari rahva kand, pool-kolmat miljoni hing; wösdud on: Mogaieri-, Kumuki-, Baskeri-, Kirgisi-, Jakuti- ja Buhari - rahwas. 4) Mongoli - rahva kand, 250 tuhat hing; selle wösdud on Kalmuki-, Burati-, Tunguse- ja Lamuteni - rahwas. 5) Mõnõt rahva Hugo ühest teadmata kännust; need on: Samojedi-, Korjakki-, Tsuktsi-, Telugeni-, Jakugiri-, Kamtsatka-, Kurili-, ja Aleuti - rahwas. 6) Kaukasia rahva kand, kaks miljoni hing; selle wösdud on: Tserkevi - eht Sirgase-, Osseti-, Jugusi-, Abasi-, Lesgi- ja Grunisia - rahwas. Peale nimeitud rahva sugusid elab Wene - riigis veel ligi kuus-sada-tuhat wöderast, kui: Sakslased, Rootsilased, Prantslased, Italiolased, Armenia-, Persia-, India-, Mustlased ja Juuda - rahwas.

Wene keel ja usk ulatuvad kõige laugemale üle riigi, siiski on iga - ühel teise uso rahvat luba, oma uso - seaduse ja südame tunnistuse järele elada ja Jumala - teenistust pidada, sest meie suure Ülema - valitseja arm valvab ühe - suguse heidusega kõige alamate üle, olgo keegi kas Katolik eht Israeli mees, Lutheruse uso tunnistaja eht Mu-

hamed - uso pärta. Praego elab Wene - riigis enam kui üks miljon wöder - jumalate kumartajaid eht pagana rahwas.

Maa - pinna, sooja ja külma poolest on Wene - riik mitme - sugune. Enamist suurem osa Euroopa jaot sees on madal ühe - tasane ma; põhja ida - poolne Siberi - ma on üksi mägine. — Põlloharimine ja vilja signemine on teisiti lõune, teisiti põhja pool. Ulevat soojal lõune pool Wene - maal kasvavad joodawa - viina kobarad ja mitmet sugu faunist soojema maade puu - vilja. Keskmisel maal on kõige parajam vilja - signidus; alamal põhja pool ei signe ega kosu midagi enam, waid on siin ühteruhkune talve külm.

Kõrgeid mägesid on meie riigis: 1) Euroopa ja Asia raja piiril üks suur mäerind, mis Ural kutsutakse, kolm-sada reni - koormat pikuti ja 15 peni - koormat laiute. 2) Teine suur mäe - rind lõune pool riigi rajal nimetakse Kaukasus, 150 peni - koormat pik ja ligi 40 penk. lai, Musta- ja Kaspiamere vahel. Selle mäe - rinna kõige kõrgem kühm kutsutakse Elbrus, 15 tuhat 4 sada jalga kõrge; üks teine tuhat jalga madalam mäe - kühm kutsutakse Kasbek. Kõige kõrgem meie riigi mägedest on 3) Ararat, Armenia - maa kõnnas, mis 1828 aastal sõa läbi Persia - riigist meie kätte wöldeti. Ararati mägi on 16 tuhat 2 sada jalga kõrge. Senna otsta jái — kuda Piibli ramatust öpime — pärast wee - uputust Noa laew seisma, ja káis mõne aasta eest üks suure kooli öpetaja Tartu linnast, nimega Parrot, Ararati mäel mõnda öpetuse asja läbi - katsuma. Et nisuguste kõrge mägede otsas igawene talv on, kus jää ja lumि ialgi ei sula, selle - pärast on mäe - otsa minik wåga waelik. Teised wåhemad mäe - rinnad on: 4) Tauri, 5) Soome-, 6) Wolhonski- ja 7) Altai - mäed.